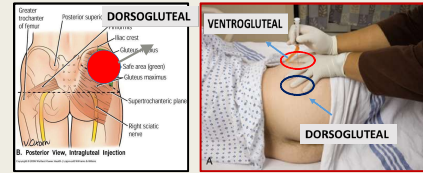

ENJEKSİYON NÖROPATİSİNDE YAKLAŞIM

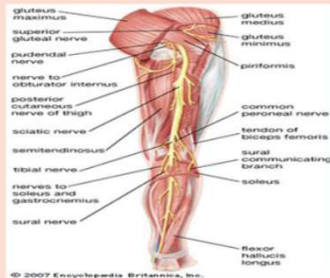
Prof. Dr. Sadık Toprak
sadiktoprak@gmail.com

Dorsogluteal bölge komplikasyon riski
Literatür-ventrogluteal BÖLGE GÜVENLİ

SİYATİK SINİR
HASARI?

SİYATİK SINİR ANATOMİ

NÖROPATİ?

Şekil 1. İliç Enjeksiyonunda Uygulama Yöntemleri

Şekil 1a. Gluteal bölge krista iliaka, gluteal kırını ve spinal orta hat arasındaki alan olarak bölümlenmiş ve dört eşit alana ayrılmıştır. Üst dış gluteal bölgenin merkezine enjekte edilebilir.

Şekil 1b. Krista iliaka post. sup. ile trokanter majoru birleştirilen çizgi siyatik sinirin lateralinde ve orta paraleldir. Bu çizginin ortasında krista iliakadan 5-8 cm aşağıdaki alana enjeksiyon yapılabilir.

Şekil 1c. Sağ kalçada sol, sol kalçada sağ el kullanılarak enjeksiyon bölgesi saptanır. El ayasının alt kısmı büyük trokantere yöneliktir. Baş parmak hastanın kasığını, işaret parmağı krista iliaka ant. sup.ü, diğer üç parmak başa yönlendirilir. Orta parmak mümkün olduğunca geriye doğru açılarak kristaya oturur. Orta parmak, işaret parmağı ve krista arasında kalan üçgen alan enjeksiyon bölgesidir.

Enjeksiyon Nöropatisi Olgularına Adli Tıbbi Yaklaşım*

*Nihan Ünal, Erol Özgen Ünal, Acarhanım Emir, Yücel Özer, Sedat Çakır

- **Gereç ve Yöntem:** 2008-2010 yılları arasında enjeksiyon nöropatisi iddiası ile Adli Tıp Kurumu 3. Adli Tıp İhtisas Kuruluna gönderilen dosyalar retrospektif olarak incelenmiştir. Tüm vakalarda enjekte edilen ajan, enjeksiyon yapıma nedeni, enjeksiyonu yapan kişi ve nörolojik sekinin ciddiyeti değerlendirilmiştir.
- **Bulgular:** Adli Tıp Kurumuna gönderilen 121 vakanın 107'si (%88,4) erkek, 14'ü (%11,6) kadındır. Enjeksiyonları uygulayanların büyük kısmı (n=93,%76,8) hemşire veya sağlık memurudur. En sık rastlanan etken madde diklofenak sodyumdur. Vakaların 47'sinde (%38,8) sadece diklofenak sodyum enjekte edildiği tespit edilmiş, kombine ilaçlara bakıldığında bu sayının 58 olduğu görülmüştür. Diğer yandan ise 10 vakada ağır kesici enjekte edildiği tespit edilmiş ancak ilaçların isimleri tıbbi evrakta bildirilmemiştir. **Voltaren- dicloron-**
- **Arşiv saklama süresi/soranu**
- **Sonuç:** Enjeksiyon doğru yapılsa bile, çeşitli derecelerde nörolojik sekeller meydana gelebilir ancak enjeksiyon ajanını seçerken dikkatli davranmak ve yardımcı sağlık personelinin eğitimi ile istenmeyen etkilerin oranı azaltılabilir.*

.....testi
(makul ve sorumlu doktor)

- "Özgün sanatı icra eden sıradan uzman bir kişinin sıradan becerisini göstermek".
- Her ne kadar en üst seviyede beceri beklenmese de kişinin uzmanlık alanında ortalama beceri ve bilgiye sahip olması beklenmektedir.
- Kanun ise hizmetlerin "makul beceri ve özen" ile sağlanmasını şart koşmuştur.

.....testi

- Bakım standardı üstüne rasyonellik eklenmelidir. Yani makul ve sorumlu doktor, bir de rasyonel (akılcı -mantiki temelli olan) olmalıdır. Yani, yaptığı işlemin avantaj ve dezavantajlarını açıklayıp, neden bu işlemi seçtiğini akılcı bir şekilde ortaya koyabilmeli.
- Hastayı üçüncü kez görmeden entübe etmemiş, ancak bu eksikliğin ölüm üzerine bir etkisi yoktur.

.....testi

- Burada hastanın bilgilendirilmesi süreci araştırılır.

Enjeksiyon Nöropatisi Yargıtay Kararları ve örnek vakalar

T.C.
YARGITAY
13. Hukuk Dairesi

Esas No: 2013/22821
Karar No: 2013/28228
Karar Tarihi: 14.11.2013

- **ÖZET:** Davacılar, davacı kızları S.'in ateşlenme şikayeti ile davalılara baş vurduğunu, davalı doktorun talimatı ile diğer davalı hastane personeli tarafından yapılan enjeksiyon sonucunda ağrı ve yürüme güçlüğü'nün oluştuğunu ileri sürerek maddi ve manevi tazminat istemi ile eldeki davayı açmışlardır.
- Davacı S.'e yapılan enjeksiyon sonucu davacıda yeni rahatsızlıkların oluştuğu hususu ihtilafsızdır.

- Adli Tıp Kurumu 3.İhtisas Kurulunun 10.08.2011 tarihli raporuna göre "davacı S. A.'a 08.05.2008 tarihinde davalı hastanede uygulandığı belirtilen enjeksiyon sonucu gelişen bulguların enjeksiyon nöropatisi ile uyumlu olduğu ancak tıbbi belgelerde enjeksiyonun yanlış uygulandığına dair kayıt bulunmadığı, enjeksiyonun doğru bölgeye uygulanması durumunda da ödem, hematom, ilacın difüzyon yoluyla toksik etkisi, vücut yapısı, anatomik lokalizasyon farkı gibi nedenlerle nöropatinin gelişebileceğini, nöropatinin enjeksiyon uygulamalarının beklenebilir komplikasyonu olarak değerlendirildiği"nin belirtildiği anlaşılmaktadır.

- Ancak, davalının, davacı enjeksiyonun sonuçlarının ve olası komplikasyonlarını anlattığına ve davacının bu işleme rıza gösterdiğine dair aydınlatılmış rızanın alındığına dair bir araştırma yapılmamıştır. Aydınlatılmış onamda ispat külfetinin hekim ya da hastanede olduğu gözetilerek bu hususta taraf delilleri toplanarak sonucuna göre karar verilmesi gerekirken eksik incelemeyle hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olup, bozmayı gerektirir.

T.C.
YARGITAY
13. Hukuk Dairesi

Esas No: 2015/38686
Karar No: 2018/5002
Karar Tarihi: 24.04.2018

- Davacı, 27/08/2010 günü mide rahatsızlığı sebebiyle Özel ... Hastanesinin acil servisine kaldırıldığını, yapılan müdahale sonucunda hastane çalışanı Doktor'ın gözetiminde bir mide filmi ve sağ ayağına da enjeksiyon yapıldığını, ancak bu enjeksiyon sonrasında ortaya çıkan sinir felci nedeniyle beden gücü kaybına uğradığını, sağ ayağında da yanlış tedavi sonucunda uyuşma gözlendiğini, rahatsızlığının artması sebebiyle diğer hastanelerde enjeksiyona bağlı sağ siyatik sinir zedelenmesi meydana geldiğinin belirlendiğini,

- Adli Tıp Kurumu 3. İhtisas Kurulu tarafından verilen raporda
- "... Hastanesinde uygulandığı belirtilen enjeksiyon sonucu gelişen bulguların enjeksiyon nöropatisi ile uyumlu olduğu ancak tıbbi belgelerde enjeksiyonun yanlış yere uygulandığına dair kayıt bulunmadığı, enjeksiyonun doğru bölgeye uygulanması durumlarında dahi; ödem, hematoma, ilacın difüzyon yoluyla sinire toksik etkisi, vücut yapısı, siyatik sinirin anatomik lokalizasyon farkı gibi nedenlerle nöropatinin gelişebileceği nöropatinin; enjeksiyon uygulamalarının beklenebilir komplikasyonu olarak değerlendirildiği" belirtilmiştir.
- Mahkemece, adli tıp kurumu raporuna göre, tazminata konu haksız fiilin meydana gelmesinde davalı hastane çalışanlarının kusurunun olmadığına belirtildiği, dolayısı ile davalı hastanenin vekalet (iş görme) sözleşmesine aykırı bir davranışının olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir. Davacı, bilirkişi raporuna itiraz ederek , yeniden rapor alınmasını talep etmişse de, mahkemece davacının talebi kabul edilmemiştir.

- Eksik incelemeye dayanarak hüküm kurulamaz. O halde mahkemece, davacıya uygulanan enjeksiyonun doğru yere yapıp yapılmadığı ile ilgili tüm bilgi ve belgeler, hastane kayıtları, çekilen tüm filmler, epikriz ve Adli Tıp Raporu da birlikte gönderilerek, Üniversite Öğretim Üyelerinden oluşturulacak, konusunda uzman, akademik kariyere sahip üç kişilik bilirkişi kurulundan,
- Davacıya yapılan enjeksiyonun usulüne uygun olarak yapıp yapılmadığı,
- hastada oluşan hasarın, "enjeksiyonun hatalı uygulanması"na bağlı olarak gelişebileceği ve bunların gelişme olasılıkları,

- Kas içine ve usulüne uygun olarak yapılan bir enjeksiyon sonrasında "nöropati" gelişmesinin mümkün olup olmayacağı,
- Mümkünse, bu durumun meydana getireceği bulguların neler olduğu,
- Enjeksiyon öncesinde yapılması gereken muayenenin ve sonrasında gereken tüm tıbbi müdahalelerin yapıp yapılmadığı üzerinde durulup irdelenmek suretiyle, olayda davalıya ve davalı hastane çalışanlarına atfı kabul bir kusur bulunup bulunmadığı konusunda,
- Nedenlerini açıklayıcı, taraf, mahkeme ve Yargıtay denetimine elverişli rapor

T.C.
YARGITAY
12. Ceza Dairesi

Esas No: 2013/5224
Karar No: 2014/3309
Karar Tarihi: 12.02.2014

- 1942 doğumlu katılanın, olay günü baş dönmesi şikayeti ile, oğlu olan tanık M. C. tarafından komşusunun arabasıyla getirildiğiDevlet Hastanesi Acil Servisinde, acil serviste görevli doktor tarafından yapılan muayenesi sonrası vertigo+HT tanısıyla acilde yazılan ve izotonik medifleks içine konulan nootropil, humulin, novalgin ile dramamin ihtiva eden iğnenin, acil serviste hemşire olarak çalışan sanık tarafından hastanenin acil servisinde katılana sol kalçasından enjekte edildikten hemen sonra, katılanın sol bacağına uyuşma ve yanma ve sol ayağının üzerine basamama halinin olduğu, devamında değişik hastanelerde gördüğü tedaviler sonrası sol ayağında enjeksiyona bağlı his kaybı ve nöropatik düşük ayak sendromunun gelişmesiyle, katılanın organ işlev zayıflaması oluşacak şekilde yaralanması şeklinde gelişen olayda,
- Yüksek Sağlık Şurasının yapılan enjeksiyon sonrası gelişen nörolojik tablonun tedavinin beklenebilecek bir komplikasyonu olduğuna, sanıklara atfedilebilecek kusur bulunmadığına ilişkin raporu hükmüne esas alınarak sanıklar hakkında beraat kararı verilmiş

- Yüksek Sağlık Şurası raporuna muhalif kalan doktorların;
- kaşektik, gluetal kasları iyi gelişmemiş erişkinlerde gluteal intramuskuler enjeksiyon sonrası siyatik sinir yaralanmasının ortaya çıkma ihtimalinin yüksekliğinden dolayı, gluteal bölgenin enjeksiyon yeri olarak tercih edilmemesi gerektiği, kurala göre uygun noktadan yapılsa bile iğnenin boyunun ve özellikle yönünün de yaralanmada etkin olduğu ve bu nedenle sanığın olayda kusurlu görüldüğü yönündeki mütalaaları ve çoğunluk görüşünde hastaya uygun pozisyon verilmeden enjeksiyon yapıldığı iddiası doğru ise bunun hata olduğu,

- Ancak bu iddianın gerçek olup olmadığının dosya içeriğinden anlaşılamadığının belirtilmiş olması ve katılanın ve oğlu olup enjeksiyon sırasında da yanında bulunan tanık M. C. tarafından soruşturmanın başlangıcından bu yana değişmeyen ifadelerinden, sanık tarafından katılana, yoğun baş dönmesi nedeniyle acil servise getirilirken, oturtulduğu tekerlekli sandalyeden kalkıp sedyeye uzanamaması nedeniyle, oturduğu tekerlekli sandalyeden kaldırılmadan ve dolayısıyla uygun pozisyon verilmeden, sandalyenin yan tarafı indirilip katılanın öne doğru eğilmesi sağlanarak sol kalçadan (gluetal bölgeden) enjeksiyon yapıldığının anlaşılması

- olayda uygun pozisyon vermeden hatalı enjeksiyon yaparak belirtilen yaralanmaya neden olduğunun kabulüyle atılı suçtan mahkumiyetine karar verilmesi gerekirken, delillerin takdirinde hataya düşülerek ve Yüksek Sağlık Şurası raporu yanlış yorumlanarak sanığın beraatine karar verilmesi,
- Sonuç: Kanuna aykırı olup, katılan vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmele, hükmün bu sebepten dolayı isteme uygun olarak 5320 sayılı Kanunun 8. maddesi gereğince halen uygulanmakta olan 1412 sayılı CMUK'un 321. maddesi uyarınca BOZULMASINA, 12.02.2014 tarihinde oybirliği ile, karar verildi.

sadiktoprak@gmail.com